

A kormányzati civil kapcsolatok fejlesztésének irányelvei
2006. november 7. Pécs

Szekció-ülés III:

A jogi környezet felülvizsgálata és szükség szerinti átalakítása; az állami és önkormányzati közfeladat-ellátásban a civil szervezetek részvételének elősegítése

Jegyzőkönyv

Szekció-vezető:

Gyurokné Dr. Bódi Csilla – Dél-Dunántúli Regionális Forrásközpont Kht. (Pécs)

Résztvevők:

Juhász János – Advocatus Pro Urbe (Siófok)

Belák Melinda – Dunaszekcsőért Alapítvány (Dunaszekcső)

Dr. Schmidt Józsefné - Dunaszekcsőért Alapítvány (Dunaszekcső)

Katona Csilla - Forrás Alapítvány (Kaposvár)

Tóth Mihályné - Böhönyéért-Somogyért Egyesület

Molnár József – Önkéntes Tűzoltó Egyesület (Böhönye)

Baróti Zoltánné – Szövetség a Polgárokért Alapítvány (Kaposvár)

Kassai Jenő - Zöld Forrás Egyesület (Harkány)

Kassai Jenőné – Zöld Forrás Egyesület (Harkány)

Szeberényi György – Fogyasztóvédelmi Egyesület (Pécs)

Detrich Pál - Mecsek Kórus Alapítvány (Pécs)

Vargáné Vass Anikó – Vadvirág Egyesület (Pécs)

Zsiga István – Baranya Ifjúságért Kht. (Pécs)

Szöllős István – Mohácsi Polgárőr Egylet (Mohács)

Hantos Anna - TEMI Egyesület (Pécs)

Alpár Rózsa – Összefogás Pécsért Egyesület (Pécs)

Eötvös Jenőné – Megújulás Családterápia Alapítvány (Pécs)

Garai Ildikó – UWYTA kht (Pécs)

Vancsa Józsefné – Dombóvári ILCO Egyesület (Dombóvár)

Kovács Lászlóné – Dombóvári ILCO Egyesület (Dombóvár)

Csík Gyula – Diabétesz Baráti Társaság (Pécs)

Benczes Dénesné – Diabétesz Baráti Társaság (Pécs)

Matis Géza – Nyugdíjasok Baranya Megyei Képviselete (Pécs)

Ritecz László – Mozgáskorlátozottak Baranya Megyei Egyesülete (Pécs)

Pócs Margit – Polgármesteri Hivatal (Szekszárd)

Jegyzőkönyv-vezető:

Megyesi Schwartz Éva – Nevelők Háza Egyesület (Pécs)

Gyurokné Dr. Bódi Csilla:

A résztvevők bemutatkozása után egy-két gondolatébresztő felvetés:

- A szekció résztvevőin végignézve is „látható”, hogy a civil szektor milyen színes.
- Érdekérvényesítésben gyengék vagyunk, jobban kellene élni a lehetőségeinkkel. A stratégiát is véleményezhetjük a www.osszefogas.nonprofit.hu/civilstrategia honlapon
- A stratégia két pillére a mostani témakörünk a *2.a jogi környezet felülvizsgálata és szükség szerinti átalakítása*, és *5. az állami és önkormányzati közfeladat-ellátásban a civil szervezetek részvételének elősegítése*.
- A délelőtti előadásokban is elhangzott, hogy a két-három, szektorunk működését leginkább érintő törvény felülvizsgálata történik meg a közeljövőben. Az egyik a Közérdekű önkéntességről szóló törvény, mely szakmai berkekben nagy vihart kavart,

A kormányzati civil kapcsolatok fejlesztésének irányelvei 2006. november 7. Pécs

a másik pedig a Közhasznú szervezetekről szóló törvény. A szünetben szerzett információ szerint, 2007. első negyedévében az Országgyűlés elé kerül az ún. Közszolgáltatásokról szóló törvény. Ez még nem olvasható, elérhető de amint elkészül, a honlapon elhelyezik véleményezésre.

- További változás a Kht-k megszüntetése, illetve a közhasznú gazdasági társaság típusának, fogalmának bevezetése (a PTK módosítása alapján).
- Tehát rengeteg a várható jogszabály-változás, vajon mennyire tudunk felkészülni a végrehajtásukra?
- További nehézséget okoz, hogy a civil és non-profit kategória nincs pontosan tisztázva (magában a társadalmisításra kerülő stratégiában sem). A stratégia végrehajtása is múlhat ezen a fogalmi tisztázáson (hiszen a dokumentum kizárólag a civil szervezetekre/szektorra vonatkozik). Várhatóan lesz-e olyan „összekötő kapocs” a két szektor között, mint ami jelenleg (bár csak részben) a közhasznú/kiemelten közhasznú jogállású szervezeti kategória.
- Készül-e külön stratégia az ún. szektorsemleges közszolgáltatásokról (azaz, az állami és önkormányzati feladatellátásban nem csak a civil szervezetek részvételének biztosítása és elősegítése, hanem a non-profit és for-profit szféra tekintetében is)?

Kassai Jenőné:

- Véleménye szerint civil az, aki szabadidejében valamit tesz a közös érdekért. Így sok jogi szabályozó értékét veszti. Nem tartja jónak a szerződéses viszony lehetőségét.
- Megemlíti, hogy a gazdasági-politikai tőke besűrűsödött, sok-pártrendszerből kétpártrendszer lett, ehhez képest a civil vonalat kellene megerősíteni. Alapvető érdekünk lenne a választási törvény módosítása főleg a pártalapítás tekintetében. Ezt civil kezdeményezés nélkül nem lehet átvinni.

Gyurokné Dr. Bódi Csilla:

- Felhívja a résztvevők figyelmét, hogy ne politikai síkon folytatódjon a beszélgetés. Tény, hogy baj van a társadalmi aktivitással, de most nem ez a téma.
- Ismételten megkérdezi, hogy az ismertett/ismert stratégiában foglalt jogszabály változtatási irányokkal, javaslatokkal kapcsolatban van-e érdemi vélemény, javaslat?
- Amennyiben nincs, kéri, hogy az elkövetkező időszakban ki-ki a saját munkatársaival egyeztetve véleményezze a dokumentumot és a már ismert elérhetőségekre juttassa el azokat.

Kassai Jenőné:

- Egy konferencia-élményére hívja fel a figyelmet, ahol a mély-szegénység problémáira világítottak rá. A civil szervezeteknek fel kellene lépni ez ellen. Hogy lehet, hogy nem szerepel az Emberjogi Chartában a lakhatáshoz való jog.

Gyurokné Dr. Bódi Csilla:

- Pontosít: a lakáshoz való jog nem szerepel benne.
- Fontos lenne értelmezni és pontosítani a fogalmakat. A kormányzati stratégia valahol „kirekesztő”: mi lesz a egyéb non-profit szereplőkkel: egyházakkal, Kht-kal, közalapítványokkal?
- Vannak ellátási szerződéssel állami, önkormányzati feladatot ellátók, köztük kevés a for-profit.
- Valóban féljünk a szektorsemleges „rendszerből”?

A kormányzati civil kapcsolatok fejlesztésének irányelvei
2006. november 7. Pécs

Pócs Margit:

- Félni nem szabad. Minden tisztelet azoknak, akik leírják, egyeztetik a stratégiai, törvénymódosítási javaslatokat. Most kell élni a lehetőséggel, később nem mutogathatunk vissza. A civilek alulról hiátust töltenek be, olyat tudnak, amit más nem. Ez Skóciában is így pl. így működik.
- A közszolgáltatások civilek által történő ellátásától, azaz a „kiszerveződéstől” nem kell félni.

Gyurokné Dr. Bódi Csilla:

- Az ellátási szerződés megkötése nem a végrehajtásnál, megvalósításnál kezdődik. Nagyobb hangsúlyt kellene helyezni az ún. szerződés előkészítési, partnerség-építési szakaszra.
- A stratégiai dokumentumban is fontos lenne ennek végiggondolása, illetve a már felvetett fogalom-meghatározásra, pontosításra.

Dr. Schmidt Józsefné

- A Dunaszekcsőért Alapítvány most készül közfeladatok átvételére. Nehézkes a megállapodás, mintaszerződést kért tőlünk az önkormányzat, a helyes gyakorlat ügyében a minisztérium és az önkormányzat egymásra mutogat.

Gyurokné Dr. Bódi Csilla:

- Jó tapasztalat kellene, hogy mások hogyan csinálják.

Kassai Jenőné:

- Akadnak azért jó példák (a Biokom Kft hulladékgyűjtési akcióit említi). Szerinte ezek is veszélyben vannak az új jogszabály bevezetésével.

Gyurokné Dr. Bódi Csilla:

- Felhívja a figyelmet, hogy nem minden civil szervezet közhasznú, illetve tisztázza a közhasznú, illetve kiemelten közhasznú szervezet jogi kategóriáinak különbözőségét.

Kassai Jenő:

- Valóban fontos a fogalom-meghatározás, mert utána nincs miről vitatkozni.
- Az állami kiadásokat próbálják csökkenteni a feladat-átadással, hiszen, ha non-profit szervezeteknek adnak át feladatokat, az kisebb költséggel jár.

Gyurokné Dr. Bódi Csilla:

- Tisztázza, hogy a non-profit szervezeteknek is a profitszerzés a célja, a profitelosztás tilalma az immanens belső tartalom, ez különbözteti meg a for-profit szektortól.
- Az az érdekes, hogy ha feladatot vállal át nem állami szereplő, megkapja a normatívát.

Kassai Jenőné:

- Az államigazgatás „privatizációját” említi: az elbocsátott köztisztviselők esetlegesen majd „működtetik” az átadott feladatokat ellátó háttérintézményeket.

Gyurokné Dr. Bódi Csilla:

- Az állam igyekszik minimalizálni a szerepét, de mindig lesznek feladatok, amiket nem ad ki a kezéből.

A kormányzati civil kapcsolatok fejlesztésének irányelvei 2006. november 7. Pécs

- Lényeg, hogy az ellátási szerződésben pontosan kerüljön meghatározásra az elvárás, feladat-rendszer, illetve maga a támogatás (szociális területen pl. törvény részletezi az ellátási szerződések tartalmát).
- A kormányzati és civil stratégiából a szerződési feltételek hiányoznak.
- A tapasztalattal rendelkezők mivel tudták „rávenni” az önkormányzatukat a feladat-átadásra?

Dr. Schmidt Józsefné

- Sokat jelent a háttér (az önkormányzat maximum egy embert tud a feladatra alkalmazni), a költséghatékonyság, továbbá a falu támogatása.

Gyurokné Dr. Bódi Csilla:

- Hatékony lenne tisztázni, hogy kinek mi az érdeke (feladat-ellátás indirekt formájának előnye, hátránya, stb.) és ki mit tud vállalni.
- Probléma, hogy a civilek is sokszor csak pénzt akarnak, de a feladatot nem tudják ellátni, végig sem gondolják, hogy mire van kapacitásuk, illeszkedik-e a bevállalni kívánt feladat a szervezet profiljába, stb.

Kassai Jenőné:

- Probléma továbbá, hogy gyakran nem is a szakapparátussal kell tárgyalni, hanem a döntéshozókkal. Ezáltal nem szakmai döntés születik.
- A jegyző munkáltatója a polgármester, nem biztos, hogy leírja a felettesének, hogy valami esetleg nem egyezik valamely jogszabállyal.

Gyurokné Dr. Bódi Csilla:

- Nem biztos, hogy ez az általános gyakorlat.
- A jelenlegi jogi szabályozásban tehát nincs elég garancia arra, hogy szakmai alapon történjenek a „kiszervek”?

Szeberényi György

- A polgármestert kell általában meggyőzni. Ugyan a képviselőtestület hagyja jóvá, de amennyiben a polgármester az ügy mellé áll, „átvihető” a javaslat.

Kassai Jenőné:

- Ezek szerint a lobbizás a megoldás?

Gyurokné Dr. Bódi Csilla:

- Ez nem lehet elégséges garancia.

Szeberényi György

- Nem, ez nem a politikáról szól.

Gyurokné Dr. Bódi Csilla:

- A Fogyasztóvédelmi Egyesületnek nincs szakmai vetélytársa, talán azért van kedvező tapasztalata?

Alpár Rózsa:

- Van más fogyasztóvédő is, pl. a Zöld Kör.

A kormányzati civil kapcsolatok fejlesztésének irányelvei 2006. november 7. Pécs

Matis Géza:

- A jogszabályok módosításra szorulnak. Ilyen pl. az NCA is: a kisebb vidéki klubok, helyi csoportok nem tudnak pályázni. Gyakran számítógépük sincsen.
- Szerződés nélkül is át lehet vállalni feladatokat, mint pl. nyugdíjas klub működtetése. A törvényekben vannak „kiskapuk”.

Gyurokné Dr. Bódi Csilla:

- A nyugdíjas klub működtetése nem állami, önkormányzati feladat. Azokat valóban csak szerződéssel lehet átvenni.
- Abban talán Szeberényi Úrnak van igaza, hogy több jelentkező esetén az kap szerződést, aki a polgármestert meggyőzi.

Szöllős István:

- A Polgárőr Egyesületeknek tiszta a kapcsolódási módja az állami feladatokhoz, azonban problémát jelentenek: a számviteli, adózási szabályok. Túl sok mindent követelnek. Pedig a polgárőröknek az a dolguk, hogy kint legyenek a területeken. Ahhoz, hogy minden rendben legyen, külön könyvelőt, pénzügyi szakembert kell fizetni.

Gyurokné Dr. Bódi Csilla:

- Az NCA-hoz pont ilyen működési költségekre lehet pályázni.
- Ezért kell átgondolni, hogy mi az, ami a jogszabályokban rosszul szerepel – véleményezzünk!
- Van egy joghézag: megalakulni könnyebb, mint megszűnni.
- A szervezetek egy része megalakul, és nem is tudja, hogy milyen feladatai vannak.
- Egységes nyilvántartás is kellene.

Matis Géza:

- A statisztika sem jó, előfordul, hogy egy szervezet akár négy helyen szerepel.

Gyurokné Dr. Bódi Csilla:

- Figyeljük a már említett honlapot!
- Legyen érdemi párbeszéd, mert addig nem lesz igazi, hatékony civil/non-profit érdekérvényesítés. Több ilyen szakmai fórum, megbeszélés szükséges a közeljövőben.

Mindenkinek megköszönve a munkáját, a szekciót bezárta.